

성찬예배 해설 15

«온갖 근심 걱정 불안을 없게 하시고...» (2022.1.9)

주님께서는 제자들에게 «너희는 세상에서 고난을 당하겠지만 용기를 내어라. 내가 세상을 이겼다.»(요한 16:33)라고 미리 일러주셨습니다. 슬픔과 관련해서 사도 바울로가 «우리가 하느님 나라에 들어가려면 반드시 많은 어려움을 겪어야 합니다.»(사도행전 14:22)라고 말씀하신 것은 그리스도인들이 놀라지 않도록 미리 알려주신 것이었습니다. 그리고 우리는 교회의 역사와 성인들의 삶을 통해, 그리스도에 대한 인내와 뜨거운 믿음과 사랑으로 인생의 슬픔을 맞닥뜨린 사람들이 결국 교회의 성인이 되었음을 잘 알고 있습니다. 게다가 성인들이 겪었던 슬픔이 크면 클수록, 영광스러운 대 순교자들처럼 더 큰 영광을 받았습니다.

강한 믿음과 인내와 그리스도에 대한 헌신을 가진 사람들에게 슬픔은 새로운 영적 성취를 위한 도전이 되지만, 많은 사람들에게는, 특히 믿음이 약한 사람들에게는 또 다른 문제의 원인이 되기도 합니다. 마음에 남아있던 그 작은 믿음의 불꽃마저 잊어버리고, 회의감이나 어려움을 느끼면서 절망의 깊은 어둠 속으로 빠지는 사람도 있습니다. 심지어 그들은 주님이 불의하시고, 무관심하시고, 우리를 방치하셨다며, 문제의 탓을 자애로우신 주님께 돌리기까지 합니다.

그러나 교회는 용감하게 영적으로 투쟁하는 사람들이 슬픔에 대해서 끝까지 투쟁을 지속하도록, 그리하여 결국 승리의 화관을 받게 되도록 격려합니다. 또, 우리가 흔히 겪는 네 가지 슬픈 상황들에서 벗어날 수 있게 우리가 기도하도록 촉구합니다. 한국어로는 «온갖 근심 걱정과 불안을 없게 하시고, 가난과 질병과 적의 위협에서 우리를 구하소서.»라고 하는 연도가 그리스어 원어에서는 «슬픔과 하느님의 진노(여러가지 물질적, 영적 재난들)와 위험과 필요에서 우리를 구하소서.»입니다. 그래서 슬픔, 하느님의 진노(여러가지 물질적, 영적 재난들), 위험, 필요 등 네 가지 상황들을 중심으로 살펴보도록 하겠습니다.

교회의 성인들에게 일어나는 일은 정말로 감동적입니다. 그들은 개인적으로는 슬픔을 겪었지만, 이 슬픔을, 그들은 투쟁을 더 많이 하도록 하기 위해 하느님께서 그들을 찾아오신 것으로 여겼습니다. 그리고 다른 사람들, 즉 우리들을 위해서는, 우리가 슬픔에서 벗어나게 해달라고 하느님께 기도드렸습니다. 우리는 현대의 성인, 파이시오스 성인의 모습에서 깊은 인상을 받습니다. 우리는 파이시오스 성인께서 여러 해 동안 무거운 질병으로 고통을 받으셨다는 것을 알고 있습니다. 그러나 성인은, 다른 위대한 성인들처럼, 인내심을 가지고 슬픔에 대처했습니다. 극심한 고통이 느껴질 때면, 믿음을 더 깊게 하고 인내를 더 실천했는데, 이를 통해 하느님이 자신을 찾아오셨음을 느꼈습니다. 즉, 고통을 그저 고통으로 본 것이 아니라, 하느님이 자신을 찾아오신 기회로 여겼던 것입니다. 그리고 우리에게 이상하게 보이는 것은 파이시오스 성인은 하느님께 자신을 고통과 질병에서 벗어나게 해달라고 간구하지 않았다는 것입니다. 그렇게 한 이유는, 고통이 자신에게 유익을 준다고 느꼈기 때문이었습니다. 그리하여 성인은 이렇게 말했습니다. «금식이나, 철야 예배나, 아토스 성산에서 평생 했던 영적 투쟁보다 나에게 더 도움이 되었던 것은 내 병이었습니다.» 그러나, 성인에게 도움을 요청하던 다른 고통받는 사람들을 위해서는 그들이 슬픔에서 벗어나게 해

달라고 하느님께 기도했고, 하느님께서는 성인의 기도를 들으시고 많은 기적을 일으켜주셨습니다. 다시 말해, 파이시오스 성인은 그 이전 시대의 모든 성인들이 가르쳐준 영적인 가르침을 따랐습니다. 즉, 우리가 슬픔에서 벗어나게 해달라고 하느님께 기도하는 것 말입니다. 누군가가 슬픔이 너무 커서 우울증이나 절망에 빠질 것 같으면, 슬픔에 빠지지 않는 것이 낫습니다. 슬픔을 용감하게 견딘 투사들에게 보상이나 화관이 주어진다고 하더라도, 그것을 받지 않는 것이 낫습니다. 즉, 다시 말하면, 우리의 영적 연약함을 깨닫고, 주님이 우리에게 자비를 베풀어 주시기를 기다리는 것이 더 낫다는 뜻입니다.

두 번째로는 «하느님의 진노에서» 벗어나도록 기도합니다. 여기에서 하느님의 진노란, 주로, 하느님의 뜻을 어길 뿐만 아니라 하느님의 법에 반대하고, 진리를 왜곡하며, 자아도취적인 이기주의로 인해 회개하지 않고 하느님의 원수로 있는 이들에게 나타나는 하느님의 진노를 의미합니다. 바울로 사도는 그러한 부류의 사람들에 대해 이렇게 썼습니다. «그들은 우리가 이방인들에게 복음을 전해서 구원을 얻게 해주는 일까지 방해했습니다. 이렇게 그들의 죄는 극도에 달해서 마침내 하느님의 진노가 그들에게 내리게 되었습니다.» (1데살 2:16) 자신을 하느님과 비슷하다고 여겼던 사람에게 하느님의 진노가 즉각적으로 나타난 전형적인 예는 헤로데 왕입니다. 사도행전에 기록된 대로 헤로데는 띠로와 시돈 사람들과 갈등을 겪고 있었습니다. 그는 이 문제를 사람들 앞에서 공개적으로 살펴보기로 했습니다. 그는 용포를 두르고 옥좌에 앉아 사람들에게 연설을 했습니다. 사람들은 «이것은 사람의 소리가 아니라 신의 소리다.» 하고 외쳤습니다. 그러나 그때 헤로데는 그 영광을 하느님께 돌리지 않았기 때문에 주의 천사가 곧 헤로데를 내리쳐서 그는 별레에 먹혀 죽어버리고 말았습니다. (사도행전 12:20-23) 우리는 하느님을 향한 모든 행동들이 하느님의 도움과 무한한 자비를 받을 수 있도록 주의를 기울여서 신중한 삶을 살아가면서, 계속 기도하며 지내야겠습니다.

보제는 계속해서, 우리가 위험에 처하지 않도록 미리 예방하고 위험을 피하도록 기도하자고 권합니다. 매일 새로운 날에, 우리는 우리의 삶과 우리의 구원을 위협하는 새로운 위험들을 발견합니다. 자연 재해, 전쟁, 사고, 범죄, 심지어 한 가족 내에서 발생하는 여러 불행한 사건들, 치명적인 바이러스와 돌연변이, 그 밖에도 세계에서 일어나고 있는 많은 슬픈 일들에 관해 우리는 끊임없이 새로운 소식을 접하고 있습니다. 그리고 이러한 소식을 접하면서 우리는 불확실함, 불안감, 걱정을 느끼게 됩니다. 우리는 우리가 어떤 곳에 있든지, 심지어 집 안에서도 불안감을 느낄 수 있습니다. 그렇기 때문에 이 모든 위험에서 유일하게 우리를 구하실 수 있는 전능하신 하느님께 항상 초점을 맞추는 것이 (히브리서 5:7 참조) 이에 대처하는 유일한 올바른 방법이 됩니다.

마지막으로, 필요한 물질에서 부족함을 겪지 않도록 해달라는 부분을 통해 신자들은 다음을 간구합니다. 1) 소비적인 사회가 필수적이라고 여기는 다양한 물질적 필요에서 벗어나게 해달라고, 2) 자신과 자신의 가족의 품위 있는 생활을 위해 필요한 수단들을 빼앗기지 않게 해달라고 3) 그리고 영적으로나 물질적으로 이 모든 어려운 상황에서 벗어나게 해달라고 간구합니다. 아멘.

ΟΜΙΛΙΑ 15η, ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

"Υπέρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπό πάσης θλίψεως, ὄργης, κινδύνου καὶ ανάγκης..." (15)

(9.1.2022)

Ο Κύριος είχε προειδοποιήσει τους Μαθητές Του: "Στον κόσμον αυτόν θα ἔχετε θλίψεις· αλλά εσείς να ἔχετε θάρρος, γιατί εγώ ἔχω νικῆσει τον κόσμο" (Ιωάν. 16:33). Με έμφαση μιλάει για το θέμα των θλίψεων και ο απόστολος Παύλος: "Διά πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν" (Πράξ. 14:22) Προειδοποιούσε τους χριστιανούς, για να μή ξαφνιάζονται. Και γνωρίζουμε από την Εκκλησιαστική Ιστορία και τους Βίους των Αγίων ότι όσοι αντιμετώπισαν με υπομονή, θερμή πίστη και αγάπη στο Χριστό τις θλίψεις της ζωής τους ανεδείχθησαν Άγιοι! Και μάλιστα, όσο μεγαλύτερες ήσαν οι θλίψεις που αντιμετώπισαν μέχρι τέλους νικηφόρα, τόσο και περισσότερο δοξάζονται, όπως οι ένδοξοι Μεγαλομάρτυρες.

Ενώ όμως για όσους έχουν δυνατή πίστη, υπομονή, αφοσίωση στο Χριστό, οι θλίψεις γίνονται πρόκληση για νέα πνευματικά κατορθώματα, για πολλούς, για τους αδύνατους στην πίστη, γίνονται αφορμή σκανδάλων. Κάποιοι χάνουν κι εκείνη τη λίγη φλόγα της πίστης που έμενε στην καρδιά τους και πέφτουν σκανδαλισμένοι στα μαύρα σκοτάδια της απελπισίας. Φθάνουν, μάλιστα, μέχρι σημείου να καταλογίζουν στον Φιλάνθρωπο Κύριο αδικία, αδιαφορία και εγκατάλειψη.

Η Εκκλησία, όμως, ενθαρρύνει τους γενναίους πνευματικούς αγωνιστές της, να αναλάβουν και να συνεχίσουν μέχρι το τέλος τα αγωνίσματά τους κατά των θλίψεων, ώσπου να φθάσουν στεφανηφόροι στο τέρμα, και προτρέπει εμάς τους άλλους να προσευχόμαστε να απαλλαγούμε από τέσσερις θλιβερές καταστάσεις, που συχνά όλοι μας αντιμετωπίζουμε: "Υπέρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπό πάσης θλίψεως, ὄργης, κινδύνου καὶ ἀνάγκης..."

Είναι τόσο συγκινητικό αυτό που συμβάνει με τους Αγίους. Ενώ τις θλίψεις που αντιμετώπιζαν προσωπικά οι ίδιοι τις θεωρούσαν επίσκεψη Θεού για περισσότερο αγώνα, για μας τους άλλους προσεύχονταν οι ίδιοι στο Θεό, να μας ελευθερώνει από τις θλίψεις. Μας εντυπωσιάζει η στάση του συγχρόνου μας Αγίου Παΐσιου. Γνωρίζουμε ότι υπέφερε για πολλά χρόνια από επώδυνες ασθένειες. Τις αντιμετώπιζε όμως με υπομονή, όπως οι μεγάλοι Άγιοι. Θεωρούσε τους σκληρούς πόνους ως επίσκεψη Θεού, για να ασκηθεί πιο πολύ στην πίστη και στην υπομονή. Και, το περίεργο για μας είναι ότι δέν ζητούσε από τον Θεό να τον απαλλάξει από τους πόνους και τις αρρώστιες. Γιατί αισθανόταν ότι οι πόνοι τον ωφελούν. Και μάλιστα είχε πει: «Οσο με ωφέλησαν οι αρρώστιες μου, δεν με ωφέλησαν οι νηστείες, οι αγρυπνίες, τα πνευματικά αγωνίσματα μιας ολόκληρης ζωής στο Άγιον Όρος». Όμως για τους άλλους πονεμένους που ζητούσαν τη βοήθειά του προσευχόταν να απαλλαγούν από τις θλίψεις τους και ο Θεός άκουγε την προσευχή του και γινόντουσαν θαύματα. Ο Άγιος Παΐσιος ακολουθούσε δηλαδή την πνευματική κατεύθυνση που έδιναν όλοι οι προηγούμενοι Άγιοι: Να παρακαλούμε το Θεό για να μας απαλλάξει από τις θλίψεις. Γιατί αντί να μας ρίξει η θλίψη σε αγιάτρευτη μελαγχολία και απόγνωση, καλύτερα να στερηθούμε τα στεφάνια που δίνονται στους αγωνιστές που υπομένουν με γενναιότητα τις θλίψεις. Μ' ἄλλα λόγια καλύτερα να αναγνωρίσουμε τη πνευματική μας αδυναμία και να περιμένουμε τα πάντα από το έλεος του Κυρίου.

Με τη επόμενη φράση, να δεηθούμε να απαλλαγούμε "ἀπό πάσης ὄργῆς", εννοούμε κυρίως τη θεϊκή οργή που εκδηλώνεται σε όσους όχι απλώς παραβαίνουν το θέλημα του Θεού, αλλά αντιτάσσονται στο νόμο του Θεού, διαστρέφουν την αλήθεια και ο εωσφορικός εγωισμός τους κρατεί αμετανόητους, εχθρούς του Θεού. Ο απόστολος Παύλος για μια κατηγορία τέτοιων ανθρώπων γράφει: "Αυτοί μας εμποδίζουν να κηρύξουμε στους εθνικούς για να σωθούν και έτσι ολοένα ξεχειλίζει το ποτήρι των αμαρτιών τους. Έφθασε πλέον πάνω τους τελειωτικά η οργή του Θεού" (Α' Θεσ. 2:16). Χαρακτηριστικό παράδειγμα άμεσης εκδήλωσης της θεϊκής οργής σε πρόσωπο, που θεώρησε τον εαυτό του όμοιο με το Θεό, είναι ο βασιλιάς Ηρώδης. Ο Ηρώδης, όπως γράφουν οι Πράξεις των Αποστόλων, ήταν σε διαμάχη με τους κατοίκους της Τύρου και Σιδώνος... Όρισε, λοιπόν, μία ημέρα για να εξετάσει το ζήτημα ενώπιον όλων. Ντύθηκε τη βασιλική του στολή, κάθισε στο θρόνο του και άρχισε να αγορεύει στο λαό και τους άρχοντες. Ο λαός επευφημούσε: "Θεός μιλάει και όχι άνθρωπος!" Αμέσως τότε, επειδή δέχτηκε να δοξαστεί ως Θεός και δεν έδωσε την τιμή στο Θεό, τον χτύπησε ένας Άγγελος Κυρίου με ξαφνική αρρώστια: γέμισε σκουλήκια και πέθανε" (Πράξ. 12:20-23). Ας προσέχουμε και ας προσευχόμαστε με θέρμη, ώστε η όλη μας συμπεριφορά προς τον Θεόν να ελκύει την εύνοια του Θεού και το άπειρον έλεος Του.

Να προσευχόμαστε για την πρόληψη και αποφυγή από κάθε κίνδυνο και ανάγκη, είναι η συμπληρωματική προτροπή του Διακόνου: "Υπέρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπό ...κινδύνου και ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν".

Κάθε καινούργια μέρα που έρχεται ανακαλύπτουμε καινούργιους κινδύνους που απειλούν τη ζωή μας, που απειλούν τη σωτηρία μας. Μαθαίνουμε αδιάκοπα για θεομηνίες, πολέμους, δυστυχήματα, εγκλήματα, ακόμη και ενδοοικογενειακά, για μεταλλάξεις θανατηφόρων ιών και τόσα άλλα θλιβερά που συμβαίνουν στον κόσμο. Κι αυτή η γνώση μας οδηγεί στην αιβεβαιότητα, την ανησυχία, το άγχος. Νιώθουμε ανασφαλείς στον τόπο μας, ακόμα και μέσα στο σπίτι μας. Γι' αυτό, το να είμαστε πάντα στραμμένοι στον Παντοδύναμον Θεόν, τον μόνον που μπορεί να μας σώσει από όλους αυτούς τους κινδύνους (βλ. Εφρ. 5:7) είναι η μόνη σωστή αντιμετώπιση.

Τέλος με το αίτημα "τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ... ἀπό πάσης ἀνάγκης ο πιστός ζητά:

- α) να απαλλαγεί από τις ποικίλες υλικές ανάγκες που η καταναλωτική κοινωνία θεωρεί απαραίτητες και
- β) να μη στερείται τα αναγκαία μέσα για την αξιοπρεπή διαβίωση τόσον του ιδίου όσον και των οικείων του.

Από όλες αυτές τις δύσκολες περιστάσεις, τις πνευματικικές και τις υλικές, ζητάμε με το αίτημα αυτό να απαλλαγούμε. Αμήν.